

TANTÁRGYI TEMATIKA

Az áldozatsegítés és bűnmegelőzés elmélete és gyakorlata, Kriminológia szak, MA,
nappali/levelező

Tantárgy neve: Az áldozatsegítés és bűnmegelőzés elmélete és gyakorlata	Tantárgy Neptun-kódja: nappali: AJBKR909KMAN3 levelező: AJBKR909KMAL3 Tárgyfelelős intézet: Bűnügyi Tudományok Intézete Büntetőjogi és Kriminológiai Intézeti Tanszék Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Csemáné Dr. Váradi Erika egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Prof. Dr. Görgényi Ilona egyetemi tanár	
Javasolt félév: 3. félév (őszi)	Előfeltétel: -
Óraszám: nappali: 4 óra/hét levelező: 16 óra/félév	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali/levelező
Tantárgy feladata és célja: A kurzus célja, hogy a hallgatók képet kapjanak a kriminálpolitika két - összefüggő - alrendszere, a bűnmegelőzési politika és az áldozatpolitika által érintett aktuális kérdésekről. Így előbbi kapcsán a bűnmegelőzés formáiról, szintjeiről, típusairól csakúgy, mint a hazai és nemzetközi főbb szabályozási keretéről és jó gyakorlatokról. Az áldozatpolitika új irányairól, az áldozatvédelem és az áldozatsegítés legfontosabb (jog) intézményeiről és megoldásairól is közvetít a tananyag, de a hallgatók képet kapnak az áldozattá válás magyarországi jellemzőiről, az áldozatokat a büntetőeljárás során megillető jogokról és lehetőségekről, a bűncselekménnyel okozott kár jelenlegi megtérülési formáiról, a másodlagos áldozattá válás kockázatáról és annak elkerülési módszereiről. A kurzus kiemelt feladata, hogy a hallgatók információt szerezzenek a bűnmegelőzést illetve az áldozatsegítést felvállaló állami és civil (közösségi, egyházi) szervezetek köréről, feladatáról, együttműködési lehetőségeikről. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T2, T3, T4, T6 <i>képesség:</i> K1, K2, K4, K5, K6, K7, K13 <i>attitűd:</i> A5, A9, A14 <i>autonómia és felelősség:</i> F2, F3, F8	
Tantárgy tematikus leírása: <ol style="list-style-type: none"> 1. A kriminálpolitika fogalma és alrendszerei 2. A bűnmegelőzés fogalma, típusai és szintjei 3. A bűnmegelőzés jogszabályi és intézményi keretei 4. Jó gyakorlatok 5. Áldozatsegítés és áldozatvédelem - hazai és nemzetközi fogalmi keretek 6. Az áldozattá válás okai és következményei 7. A különösen sérülékeny áldozatok 8. Áldozattipológiák, tipikus áldozati helyzetek 9. Az áldozatnak okozott kár megtérülési formái 10. A szekunder és az ismétlődő áldozattá válás és hatásai 11. Az áldozati helyzet pszichés vonatkozásai. Megbékélés és megbocsátás 12. Az állami áldozatsegítés formái 13. A civil áldozatsegítés 14. Áldozatsegítés a gyakorlatban. Az áldozatsegítés jó nemzetközi gyakorlatai 	

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Nappali tagozaton a tanrendben előírt konzultációkon a Hallgató köteles részt venni, mely az év végi aláírás feltétele. A részvételt a tárgyfelelős aláírásával igazolja.

Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Nappali tagozaton a tárgy oktatása az aláírást szerzett Hallgatók számára a projektpedagógiai módszerek felhasználásával történő feladat-megvalósítás mellett rövid írásbeli beszámolóval zárul, melynek keretében a Hallgató a feltett kérdések megválaszolásával igazolja, hogy a követelményekben meghatározottakat elsajátította. A számonkért ismeretek köre a konzultáción elhangzottakon alapul. A nyújtott teljesítmény komplex értékelésére ötfokozatú minősítéssel kerül sor, amelynél az egyes szintek elhatárolása az alábbiak szerint alakul: 0-60% - elégtelen, 61-70% - elégséges, 71-80% - közepes, 81-90% - jó, 91-100% - jeles.

Levelező tagozaton a tárgy oktatása az aláírást szerzett Hallgatók számára gyakorlati jeggyel zárul, melynek keretében a Hallgató a feltett kérdések megválaszolásával igazolja, hogy a követelményekben meghatározottakat elsajátította. A számonkért ismeretek köre a konzultáción elhangzottakon és a kötelező tananyagban alapul. A nyújtott teljesítmény komplex értékelésére ötfokozatú minősítéssel kerül sor, amelynél az egyes szintek elhatárolása az alábbiak szerint alakul: 0-60% - elégtelen, 61-70% - elégséges, 71-80% - közepes, 81-90% - jó, 91-100% - jeles.

Az ismeret átadásában alkalmazásra kerülő pedagógiai módszerek:

projektmódszertan (nappali tagozat), csoportmunka, vitamódszer, feleletválasztós módszer, előadás, magyarázat, esetismertetés, tematikus prezentáció IT-, audió-vizuális és konzultációs támogatással.

Kötelező tananyag (az előadásokon elhangzottakon túl):

1. Borbíró-Kerecsi: A kriminálpolitika és a társadalmi bűnmegelőzés kézikönyve I. és Borbíró-Kiss-Velez-Garami: A kriminálpolitika és a társadalmi bűnmegelőzés kézikönyve II. IM, Budapest, 2009. hivatkozott részei
2. Görgényi Ilona: A viktimológia alapkérdései. Osiris Kiadó, Budapest, 2001. hivatkozott részei
3. Clancy, G: Implications of a Local Case Study for Crime Prevention Practice and Policy, and Criminology's 'Grand Narratives' PhD-értekezés. On-line: https://ses.library.usyd.edu.au/bitstream/2123/12015/1/Clancey_GR_thesis.pdf

Ajánlott irodalom:

1. Borbíró A.: Kriminálpolitika és bűnmegelőzés a késő-modernitásban. PhD-értekezés. ELTE, Budapest, 2011.
2. Borbíró A.-Gönczöl K.-Kerecsi K.-Lévay M.: Kriminológia. Wolters Kluwer, Budapest, 2016.
3. Csemáné Váradi E.: Áldozatsegítés. Az áldozattá válás elkerülése. e-tananyag (Digitális közösségi program) Miskolc, 2014
4. Gönczöl K. - Kerecsi K. - Korinek L. - Lévay M. (szerk.): Kriminológia, Szakkriminológia. Complex, Budapest, 2006.
5. Irk Ferenc: Kétkedő kriminológia. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012.
6. Korinek László: Kriminológia I-II. Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2010.
7. Vigh József: Kriminológiai alapismeretek. Tankönyvkiadó, Budapest, 1992.